

DIN „DIVINA COMEDIA“

CINTUL XIX

- 1 O, Simon Mag, și-ai tăi mișei școlari !
Un bun divin, creiat să fie cheia
Virtuților, voi ca niște tâlhari
- 2 Pe bani votrindu-l, emulați cu-aceia !
De voi acum trompeta mea să sune,
Căci voi umpleți genunea cea de-a treia
- 3 Acu'n vecinul loc de-amărăciune
Urcați eram pe un jghiab de ceea parte
Ce iese drept din mijloc de genune
- 4 Supremă minte ! O cât de drept împarte
Puterea ta ! Și 'n cer și 'n negru fund
Ce mare-arăți puterea sfintei arte !
- 5 Văzuți în neagra stîncă, și pe fund,
Ca și pe margini, găuri adîncite
La fel de mari, și-avînd gărliciu rotund,
- 6 Și nu-mi păreau mai strîmte ori mai lărgite,
Decît le-avea frumosul San-Giovan
Ca locuri de botez, în șir cioplite

- 7 (Eă una o sfărmaă — nu mulăi sînt anii —
Văzînd pe-un bîet copil cã 'ntr'însa moare,
Şi-o spun aici, ca muăi să-mă fac duşmanii)
- 8 Iar răii, ascunşi, cu scoasele picioare
Maă pãnã 'n pulpă din gura vãgãunii
Stãteaă înfipăi în strîmta-le 'nchisoare
- 9 Şi toăi cu tălpă topite ca tăciunii
Sgîrcîndu-le 'ntr'un sbucium, de-ar fi rupt
Legate de-ar fi fost şi lană şi funii
- 10 Cum flacãra îa sbor cînd dedesubt
Pe masă are oleiă, tot astfel dară
La ei pe tălpă cu sborul ne'ntrerupt
- 11 «Ce duh o fi acel ce vãd cã sbîarã
Maă tare decît toăi, în stîncă strînsul,
Şi-î cel maă ars de-o mult maă roşie parã?»
- 12 Iar el «De vreă să scoborîm la dînsul
Maă jos pe rîpă, unde-acela zace,
El spune fi-va şi starea lui şi plînsul »
- 13 «Cum vreă, rãspunsei eă, aşa voiă face ,
Tu-mă eşti stăpîn şi vezi cã nu m'abat
Din vorba ta, şi ştii şi ce se tace »
- 14 Pe-al patrulea zãgaz decă am plecat,
Spre stînga scoborînd pe stîncă surpate,
Spre-acel locaş îngust şi perforat,
- 15 Şi nici nu m'a lăsat Virgil din spate,
Mergînd spre-adînc mereă pãnă veni
La cel cu tălpă aşa de lăcimate

- 16 «Tu cel cu capu 'n jos, orî cine ai fi,
Turbate duh, infipt așa, vorbește»
Am zis atunci, «de poți și-aici vorbi»
- 17 Ca preotul am stat, cînd spovedește
Pe-un ucigaș ce l chiamă 'n timp ce moare,
Căci moartea 'ntr'acest chip și-o zăbovește
- 18 Iar el strigă «Ești tu? Sosit-ai oare?
Ești tu, tu Bonifaciū? M'a 'nșelat
Cu doi-trei ani șireata de scrisoare —
- 19 «De averi așa curînd te-ai săturat,
De al căror drag ai prins cu 'nșelăciune
Frumoasa Doamnă rușinînd o 'n pat?»
- 20 Eū stam mirat, că nu știam ce spune,
Ca cel luat în ris stăteam acu,
Cînd mîntea 'n cap nu poate s'o adunē
- 21 Virgil atunci «Să î spuî că nu ești tu,
Nu tu, pe care l a crezut că vine »
Am spus, și-atunci picioarele-și sbātu
- 22 Mișelul duh scrîntînd și os și vine
Din mult adînc ofînd cu gemet mare
Mî-a zis «Ce vrei atunci, ce vrei cu mine?»
- 23 «De-alergî pe-aici să mî vezi mișeaua stare
Și singur acest dor pe-aici te-alungă,
Să știi c'avut-am mantia cea mare,
- 24 «Și-un puî al Ursei fui, cu mîna lungă,
Și-așa de lacom să-mî rădic nepoții,
Că baniî strînși m'au strîns aici în pungă

- 25 «Prin găuii zac sub mine-acolea hoții
Ciți, Papī fiind, ca mine-aū făptuit,
Și'n stîncă staū întinși acum cu toți
- 26 «Cădea voiū jos și eū, înlocuit
De-arel ce tu-mī păreai, cînd eū grăbite
Cuvinte-am 'ntrebat dac'aī venit
- 27 «Dar staū mai de demult cu tălpī rănite
Și 'ntors așa, decît e scris ca 'n țapă
Să stea el prins cu glesnele 'nroșite
- 28 «Că 'n urmă-ī vine din Apus un Papă,
Mișel, trăind în loc fără de lege,
Și 'n locul meu și-al lui el o să 'ncapă,
- 29 «Un Iason noū, căci banii-l vor alege,
Și-așa va fi și dînsul scos din mînte
De-a! Franciei domn, ca Iason de-al său rege».
- 30 Eū poate-avuī acum prea tarī cuvinte,
Ce am spus aici acestuī om în față
«Ia, spune-mī tu, ce banī ceru 'nainte
- 31 «Hristos lui Petru cînd ī a dat povață
Și 'n mîni ī-a pus puterea sfinteī chei?
Nimic decît Urmează-mă și 'nvață!
- 32 «Cînd soț alese Petru cu ai seī
În locul celuī ce'n Cocit azi zace,
Cerut aū ei vr'un ban dela Matei?
- 33 «Rămii decī unde ești, că bine-ți face!
Iar banii pungășiți păstrează-ī bine,
Căci ei făceaū să nu lași Francia 'n pace

- 34 «Şi dacă nu mă-ar fi — o, nu de tine —
De nu mă-ar fi de cheia ta, de sfântul
Tău tron ce-l murdărişi în lumii senine,
- 35 «Mă-ar fi cu tine mult mai crud cuvintul!
Sgîrciţi, voi daţi puteri fără-de-legi,
Strivind ce ăi bun şi-umplînd de răi pămîntul
- 36 «Voi, Papii, voi sînteţi ce 'n cartea legii
Văzu Ioan plutînd peste-adîncime,
Pe cea 'n scîrbos desfrîu trăind cu regii,
- 37 Şi 'n zece coarne a ei avea tărime
(Fiind cu şapte capete născută)
Cît timp bărbatul ei fugea de crime
- 38 «Din banii Dumnezeuirea vă-e făcută!
Ce e 'ntre voi şi un biet pagin pierdut?
Un zeu adoră el, dar voi pe-o sută
- 39 «Cît rău, o ! Constantine, ne a făcut
Nu 'ncreştinarea ta, ci numai darul,
Ce-ai dat la cel dintîiu Părinte avut»
- 40 Şi'n timp ce-aşa-î cîntam aici troparul —
O, furie, ce l rozî, şi tu mustrare! —
Nebun ce se sbătea gemînd tîlharull
- 41 Virgil se bucura de acestea, 'măi pare,
Căci stînd înseninat, din gură-măi prinse
Grozavul adevăr ce l spusei tare
- 42 Cu braţele-amîndouă decî mă prinse
Şi sus la pîept povară minii sale,
Porni spre-acele culmi din carî descinse

- 43 Și făr' a fi trudit urcînd pe cale,
Mă duse până 'n culmî pe povîrnișul
Ce-î drum de aci'n adînc spre-a cincea vale
- 44 Încet mă dete jos, pe ruinișul
Acelor repezî stîncî apoi pe unde
Și caprelor le-ar fi prea greū suișul
- 45 De-aici privirea 'ntr'alt ponor pătrunde

G. Coșbuc.
